

[Aase Olesen]

Jeg må noget overrasket begynde med at konstatere og sige tak for en meget bred tilslutning til det radikale venstres forslag om en sammenhængende dansk alkoholpolitik. Det er lidt af en begivenhed, al den stund vi ikke skal mange år tilbage, før der fra denne talerstol blev taget afstand fra selve begrebet »en alkoholpolitik«. Det var noget, man ikke skulle have, og alkoholproblemer så man alene som noget, der skulle løses via socialpolitik, boligpolitik osv.

Jeg er kommet herved i salen bevæbnet med en større bunke argumenter i form af papirer og rapporter, men dem har jeg ladet blive på min plads, fordi en bred og positiv tilslutning til forslaget gør det jo helt overflødigt at forsøge at overbevise nogen.

Jeg vil gerne sige til den sidste taler – og det tror jeg egentlig også han selv sagde han var klar over – at vi ikke ønsker det, man lidt populært kalder svenske tilstande. Vi har fremsat dette forslag som et led i en sundhedspolitik, og det første og væsentligste krav i en sundhedspolitik må være forebyggelse af sygdomme. Det er ud fra det hovedsynspunkt, vi overhovedet har fremsat forslaget. Vi ønsker ikke at blive taget til indtægt for nogen form for sektærisk tankegang eller noget i den retning. Vi ønsker med dette forslag at lægge op til, at man i folketingets socialudvalg og under møder med alkohol- og narkotikarådet kan få en positiv samtale om, hvordan vi kommer videre i det arbejde, som vi nu kan konstatere der er et bredt flertal for.

Alkoholpolitik hænger sammen med mange andre ting, er det tit sagt, men der er én ting, som ikke har været meget nævnt her i dag, og det er spørgsmålet om den rolle, alkohol spiller i kriminalitet. Man mener, at op imod 80-90 pct. af alle voldssager så at sige stinker af spiritus, og det er jo ikke så længe siden, at næsten alle politikere var på tærerne i anledning af, at op imod jul havde vi en voldsom stigning i voldssager. Jeg synes, det er positivt, at man er klar over, at spiritussen spiller en meget stor rolle på det område.

Jeg er selvfølgelig først og fremmest glad for den positive modtagelse, som forslaget fik hos socialministeren. Blandt de emner, som der ikke er fuldstændig enighed om, hverken mellem regeringen og os eller med nogen af de øvrige ordførere, er spørgsmålet om virkningen af at hæve priserne på alko-

hol. Der er sat spørgsmålstegn ved, om en hævnning af priserne vil nedsætte forbruget. Det er der nu ikke nogen tvivl om – jeg har ikke set nogen påstå, at det ikke vil have en øjeblikkelig virkning i hvert fald – og ellers skal jeg minde om alle de protester, der kommer fra bryggerierne, hver gang vi lægger bare en lille smule på øllerne. Der er ingen tvivl om, at det har en øjeblikkelig virkning. Det, man kan sætte spørgsmålstegn ved, er selvfølgelig, om denne virkning vil holde sig på længere sigt, og det var det, socialministeren rejste tvivl om.

Jeg kan henvise til socialforskningsinstituttets undersøgelse fra sidste sommer, hvor man siger, at der ikke er nogen tvivl om, at priserne har en virkning i retning af en moderering af forbruget; det har WHO også flere gange givet udtryk for. Derfor er det i hvert fald ikke rimeligt, at man lader priserne falde, og det er jo det, man gør, når man ikke lader afgifterne følge med pristallet – så udhuler man rent faktisk afgifterne. Det er derfor, at det radikale venstre og socialdemokratiet på et tidspunkt har fremsat forslag om en indeksering.

Når vi ønsker at give ministeren en bemyndigelse, som fru Birthe Hansen ikke kunne lide, hænger det sammen med hensynet til detailhandelen. Hvis man laver en fuldstændig regelmæssig indeksering i bestemte perioder, vil der kunne spekuleres i det af kapitalstærke detailhandelskæder, og det vil betyde konkurrenceforvridning.

Vi er altså ikke i tvivl om, at man bør indeksere disse afgifter, og det har ikke noget at gøre med, at vi ønsker flere penge i kassen. Tværtimod – hensigten er da, at der ikke bør komme nogen penge i kassen på den led. Vi er derimod ikke i tvivl om, at der samfundsøkonomisk er en gevinst i form af, at det nedsatte forbrug vil føre til langt færre skader i form af mindre kriminalitet, mindre spirituskørsel og færre sygdomsforløb, som er direkte alkoholrelaterede. Der er ikke så mange, der har været inde på det, men vi kan formentlig i udvalget få oplysninger om, hvor meget man egentlig ved om det problem.

Hr. Tinning var inde på, at det i punkt 2 d ikke var forklaret godt nok, hvad det var, man ville have vi skulle orienteres om. Det er først og fremmest den sammenhæng, der er mellem en række forskellige sygdomme og